

Ikt. sz.: EMB/99-1/2013.

EMB-36/2013. sz. ülés
(EMB-153/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának**
2013. november 25-én, hétfőn, 10 órakor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/13096. szám) (Általános vita)	5
<i>Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) szóbeli kiegészítése</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, észrevételek, válaszok</i>	<i>6</i>
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	<i>11</i>
Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12908. szám) (Gulyás Gergely és Berényi László (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása) (Első helyen kijelölt bizottságként)	12
A Nemzeti Fejlesztés 2030 – az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról szóló határozati javaslat (H/13094. szám) (Általános vita)	12
<i>Dr. Komoróczy István államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium) szóbeli kiegészítése</i>	<i>12</i>
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	<i>13</i>
A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 2012. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/12813. szám) (A Kulturális és sajtóbizottság önálló indítványa) (Módosító javaslat megvitatása)	13
Egyebek	15

Napirendi javaslat

1. **A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról** szóló törvényjavaslat (T/13096. szám)
(Általános vita)
2. **A Nemzeti Fejlesztés 2030 – az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról** szóló határozati javaslat (H/13094. szám)
(Általános vita)
3. **Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/12908. szám)
(Gulyás Gergely és Berényi László (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
(Első helyen kijelölt bizottságként)
4. **A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a szabálysértési eljárásokkal összefüggő egyes törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/13057. szám)
(Ágh Péter és dr. Vas Imre (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
5. **A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 2012. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról** szóló határozati javaslat (H/12813. szám)
(A Kulturális és sajtóbizottság önálló indítványa)
(Módosító javaslat megvitatása)
6. **Egyebek**

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Lukács Tamás** (KDNP), a bizottság elnöke

Berényi László (Fidesz)
Borbély Lénárd (Fidesz)
Demeter Zoltán (Fidesz)
Román István (Fidesz)
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz)
Wittner Mária (Fidesz)
Harrach Péter (KDNP)
Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik)
Kulcsár Gergely (Jobbik)
Zagyva György Gyula (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Gulyás Gergely (Fidesz) dr. Lukács Tamásnak (KDNP)
Csöbör Katalin (Fidesz) Demeter Zoltánnak (Fidesz)
Ékes Ilona (Fidesz) Román Istvánnak (Fidesz)
Farkas Flórián (Fidesz) Berényi Lászlónak (Fidesz)
Gajda Róbert (Fidesz) Borbély Lénárdnak (Fidesz)
Kubatov Gábor (Fidesz) Rónaszékiné Keresztes Monikának (Fidesz)
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz) megérkezéséig Wittner Máriának (Fidesz)
Varga László (KDNP) Harrach Péternek (KDNP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Csóti András bv. vezérőrnagy országos parancsnok (Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága)
Dr. Komoróczy István államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Megjelentek

Dr. Bodnár Bence főosztályvezető (Belügyminisztérium)
Dr. Illés Melinda szakértő (Belügyminisztérium)
Dr. Kerekes Dávid szakértő (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Kohán Zoltán szakértő (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Dr. Krucsó Kitti (KIM Parlamenti Titkárság)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 5 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. LUKÁCS TAMÁS (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó reggelt kívánok! Köszöntöm megjelent képviselőtársaimat és kedves vendégeinket. Az ülést megnyitom. Bejelentem, hogy Gulyás Gergelyt Lukács Tamás, Csöbör Katalint Demeter Zoltán, Ékes Ilonát Román István, Farkas Flóriánt Berényi László, Gajda Róbertet Borbély Lénárd, Rónaszékiné Keresztes Monikát Wittner Mária, Varga Lászlót Harrach Péter helyettesíti. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

A mai ülésre napirend-kiegészítési kérelem nem érkezett. A 4. napirendi ponthoz, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a szabálysértési eljárásokkal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslatához benyújtott kapcsolódó módosító indítványokat időközben visszavonták, így ez a javaslat lekerül a napirendről. Gáva Krisztián helyettes államtitkár úr kérésére a 2. és 3. napirendi pont cseréjére teszek javaslatot, merthogy az 1. és a 3. napirendi pontnál is ő képviseli az előterjesztőt. A fenti módosításokkal együtt ki ért egyet a napirendi javaslattal? (Szavazás.) Megállapítom, hogy a bizottság 14 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta a mai ülés napirendjét.

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/13096. szám) (Általános vita)

1. napirendi pontunk a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló törvényjavaslat. Az általános vitára való alkalmasság megállapítása a bizottság feladata. Szeretettel köszöntöm dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár urat a KIM-től, Csóti András parancsnok urat a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságától, dr. Bodnár Bence főosztályvezető urat, dr. Illés Melinda szakértő asszonyt és dr. Kerekes Dávid szakértő urat a Belügyminisztériumtól. Öné a szó, államtitkár úr!

Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) szóbeli kiegészítése

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Egy negyedszázados múltra visszatekintő törvényerejű rendelet felváltására vállalkozott a kormány és vállalkozik ez az új büntetés-végrehajtási kódex, ugyanis a hatályos állapot szerint egy törvényerejű rendelet szabályozza a büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló törvényi rendelkezéseket, és bizony nem tartalmazza teljes egészében, hiszen számos olyan rendelkezés van, ami alacsonyabb szintű jogszabályban szerepel és a büntetés-végrehajtásra vonatkozik, holott ezeknek valójában törvényi szinten lenne a helyük. Egyrészt ezeknek a törvényi egységes kódexbe való beemelését is tartalmazza az előttünk lévő törvényjavaslat, de természetesen orvosolja mindazokat a hibákat, amelyek a módosítások és az életkörülmények változása miatt a mai büntetés-végrehajtási joganyagban megtalálhatók. Egy egységes, új szerkezetű kódex az előttünk lévő törvényjavaslat, amely a XXI. századi követelményeknek megfelelő koncepció mentén került kialakításra.

A teljes törvényjavaslat tartalmát a jelen keretek között most nyilván nem tudom ismertetni, de engedjék meg, hogy néhány fontosabb részletet kiragadjak belőle. Az egyik kiemelkedő újítása, intézménye a kódexnek az úgynevezett kockázatelemzési és kezelési rendszer, illetőleg a Központi Kivizsgáló és Módszertani Intézet, amely a szabadságvesztés büntetések esetében kiemelkedő szerepet kap. Magának az egész kódexnek egy kiemelkedő

koncepcionális eleme az egyéniesítés, az elítéltek büntetés-végrehajtási intézetben történő időtöltésének a megfelelő módszerek alapján történő kidolgozása, biztosítása, hogy ne elveszett időként élje meg az elítélt az ott eltöltött időt, hanem egyrészt biztosítsa a saját mentális, pszichikai karbantartását, másrészt megfelelő tudást tudjon felszedni, harmadrészt pedig megfelelő foglalkoztatást – ez nyilván összefügg a megfelelő tudás megszerzésével – biztosítson neki a büntetés-végrehajtási intézet. Ebben segít az a kockázatelemzési és kezelési rendszer, amely a szabadságvesztés megkezdésének az elején lehetőséget biztosít az egyéni életutak és az egyéni büntetések elemzésére. Ezt a Központi Kivizsgáló és Módszertani Intézet hajtaná végre. Ezzel az a cél, hogy az elítélt a büntetés-végrehajtási intézetből kikerülve lehetőség szerint tudjon integrálódni a társadalomba.

Fontos megjegyezni, hogy a törvényjavaslat önmagában nem lenne elegendő a büntetés-végrehajtás jelenlegi helyzetének a rendbetételéhez és rendezéséhez, ezzel még nyilvánvalóan össze kell fonódnia egy jelenetős beruházásnak, ami a férőhelyek bővítését jelenti. Biztos önök közül is sokan tudják, hogy a szűkös férőhelyek miatt Magyarország Strasbourgban gyakran kap elmarasztalást. Ennek is meg kívánunk felelni, amikor a megfelelő tér biztosítása érdekében bővítjük a büntetés-végrehajtási férőhelyek számát.

Még egy kiemelkedő koncepcionális elemről tennék említést, a foglalkoztatásról. Az a cél, hogy minél szélesebb körben lehessen foglalkoztatni az elítélteket, hogy minél inkább hozzá tudjanak járulni a saját tartásukhoz. Az általuk megkeresett összeget a BV-intézet vissza tudja forgatni, és ezáltal az elítéltek számára is megfelelőbb, komfortosabb körülményeket tud biztosítani.

Röviden ennyit kívántam elmondani. A kérdésekre szívesen válaszolok. Arra kérem a bizottságot, hogy javasolja általános vitára a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most a kérdések és hozzászólások következnek. Ki kér szót? Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

Kérdések, észrevételek, válaszok

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait és a tárca képviselőit. Egyetérték államtitkár úrral abban, hogy ez egy nagyon fontos javaslat. Elnézést kérek, hogy nem tudtam ideérni az ülés elejére, de elolvastam a jogszabályt, amelynek az általános indoklása nagyon szépen felvázolja, hogy miről van szó. Természetesen nem kívánom most az általános vitát lefolytatni, csupán a tárgysorozatbavételhez szükséges keretek között szeretnék mondani néhány gondolatot arról, hogy a Jobbik Magyarországiért Mozgalom frakciója miként látja ezt a javaslatot.

Mindenképpen egyet lehet, sőt egyet kell érteni abban, hogy ez az úgynevezett büntetőjog-tudomány trichotomikus rendszerének az egyik döntő oszlopa. Büntető törvénykönyv, Büntetőeljárás törvénykönyv és büntetés-végrehajtás. Lehet úgy fogalmazni, hogy ha bármelyik elemmel gond van – akár a Btk.-val, akár a Be.-vel, akár a büntetés-végrehajtással –, akkor az egész büntetőpolitika gyakorlatilag megborul és nem tud célt érni. Ezért voltunk nagyon kritikusak, alaposak és körültekintők a Büntető törvénykönyv vitája során, amely kétségkívül szigorúbb, mint a korábbi, de szerintünk nem eléggé.

A büntetés-végrehajtás területén mi is egyet tudunk érteni azzal a fő céllal, hogy változtatni kell. Én ezt el tudom fogadni. Nagyon szép az indokolásban az az érvrendszer, amely a nemzetközi jogi környezetből fakad, de én sokkal jobban örültem volna, ha azt írják, hogy a jelenlegi gyalázatos hazai valóság miatt kell hozzányúlni a büntetés-végrehajtás rendszeréhez. Persze lehet, hogy államtitkár úr ezzel kezdte a mondandóját, és ha így volt, akkor kérem, hogy bocsásson meg nekem. De a lényeg, hogy a törvény indokolásában egyáltalán nem a nemzetközi kötelezettségvállalásokra kellett volna utalni, hanem arra, hogy katasztrofális helyzet van: túlszűfolttság van a börtönökben, alulfizetett a BV-állomány,

gyalázatosak a felszereltségi viszonyok; de még ez is változó, mert a szombathelyi börtönben „luxus” van – persze ezt soha nem lehet luxusnak nevezni –, másutt meg katasztrofális a helyzet, egyszóval egyenetlen a rendszer színvonala.

Egy biztos, ha ez így folytatódik, akkor egyszerűen eldugul a rendszer és úgy járunk, mint az amerikaiak. Az első kérdésem mindjárt az lenne államtitkár úrhoz, hogy ismerik-e, illetve figyelemmel voltak-e az úgynevezett Second Chance Act rendelkezéseire, amit az amerikai törvényhozás nemrégiben fogadott el. Ez egy elképesztő felismerésen alapul, mégpedig azon, hogy Amerikában a szabadultak kétharmada három éven belül újra börtönben találja magát. Magyarországon milyen ez az arány? A Second Chance Act rendelkezései azt mondják, hogy nagyon erőteljes szerepet kell kapnia a társadalomba való visszailleszkedési programnak, és ők az oktatást, a képzést látják a legfontosabbnak. Ilyen tanulságokra jutottak. A legfrissebb Economist a 43. oldalán figyelemreméltó eredményeket mutat fel azokban az államokban, ahol nagyon komolyan vették a visszailleszkedési szempontrendszerét.

Kérdés az, hogy megfelel-e annak a két szempontnak a törvény, amely úgy foglalkozik azokkal, akik már menthetetlenek, a társadalom szempontjából befogadhatatlanok, mert már képtelenek megváltozni, el kell különíteni és nekik – nyilván az emberségesség keretei között – egy szigorú rezsimet kell fenntartani. És van a másik kategória, akik ugyan jogerősen elítélti pozícióba kerültek, de mégis van reális esélye annak, hogy visszakerülhetnek a társadalomba.

Nem szabad abba a hibába esni, mint amibe a liberális jogvédők gyakran beleesnek, akik az egész magyar börtönügyet úgy állítják be, hogy szörnyű, hogy Magyarországot már hányszor megbírságotlították, kvázi kínzásnak tekintve azt, hogy ötven vannak egy kis zárkában – ami tényleg nem jó –, de azért ezt nem lehet kiszakítani az összefüggésekből. Én már rengetegszer voltam börtönlátogatáson, így saját tapasztalatokat tudok mondani. Tényleg elképesztő viszonyok vannak, főleg az előzetes letartóztatás esetén. Kérdés, hogy ez a törvény ad-e választ az előzetes letartóztatás és a jogerős büntetés-végrehajtás viszonyainak az elkülönítésére. Magyarországot rendszeresen azért marasztalják el, hogy az előzetesben lévőket szigorúbb körülmények között tartják, mint a fegyházban lévőket. Erről a múltkor már beszéltünk az életfogytig előzetesnél. Az életfogytig előzetest sokan könnyű szívvel megszavazták, elfeledkezve arról, hogy az előzetesen lévőket „R” fegyházfokozatban vannak, tehát a legszigorúbb fegyházfokozatban, a védelem jogától meglehetősen távol. Ezen a szemüvegen keresztül vizsgáltuk a törvényt és nagyon üdvözljük azt – ezt meg kell mondani őszintén –, hogy új alapelvek kapnak szerepet, úgymint az egyéniesítés, a társadalomba való visszailleszkedés elősegítése, a hatékonyabb oktatás, a foglalkoztatás, a szabadulás utáni jogkövető életmód kialakításához szükséges feltételek biztosítása. Ezek nagyon fontos dolgok, és ilyen szempontból a Központi Kivizsgáló és Módszertani Intézet mint új intézmény létrehozása mindenképpen üdvözlendő.

Kérdés, hogy a rendelkezésre álló jogszabályi felhatalmazáshoz mennyire fog párosulni pénzügyi eszközrendszer. Ez nagyon nagy kérdés, ezért is javasoltam plusz 4 milliárd forintot a büntetés-végrehajtás személyi állományának a rendszerébe, mert egyszerűen katasztrófa az, hogy nettó 80-90 ezer forintért látják el ma a legkeményebb bűnözők védelmét a büntetés-végrehajtási intézetekben az állomány tagjai.

A jelenlegi rendszer hibáit kell látnunk ahhoz, hogy egyáltalán tudjuk, mi a jó irány. Én úgy látom, hogy jelenleg a visszavezetés intézményrendszere csak formálisan működik. Persze ma is vannak jóakarató emberek, akik változást akarnak elérni. A következő kérdésem az lenne, hogy miként alakulnak a munkaerőpiacon való elhelyezkedés mutatói a szabadultak körében. Az mindenképpen dicséretes, hogy a jogalkotási törvény szellemében kormány-előterjesztésként jelenik meg a jogszabály, de a társadalmi hatásvizsgálatról szóló követelményt nem egészen teljesíti az indoklás, ugyanis nem látunk egy rövid összefoglalást, egy rövid tanulmányt arról, hogy hogyan áll ma Magyarországon a büntetés-végrehajtás

helyzete, e nélkül pedig nem várható el komoly munka a képviselőktől. Nyilván utána tudunk menni, és nagyon köszönjük a Képviselői Információs Szolgálat által összeállított jegyzetet, amiből máris látjuk, hogy az elmúlt két évben nőtt a fogvatartottak száma. De miért nőtt? Azért, mert bizonyos szempontból szigorodott a büntetőjogi felelősségre vonás – ez helyes irány, ez jó irány –, de a másik oldalról ezt kezelni kell. Itt van a kulcsmondat: „A BV-intézetek átlagos telítettsége 160 százalékon áll.” S Magyarországnak többek között a Hagyó-ügyben is kártérítést kellett fizetnie. Ezek egyszerűen erodálják az állam büntetőjogi felelősségi mutatóit.

Úgy látom, hogy Magyarországon a foglalkoztatotti ráta sem kedvező. Magyarország a jó országok között az alsó harmadban áll. Itt Izland vezet, őt Finnország követi, mi pedig valahol Törökország és Szlovákia környékén vagyunk a foglalkoztatotti ráta adatai alapján. Megmondom őszintén, én akkor lennék a legboldogabb, ha a munkára való kötelezés főszabálya lenne, az oktatásban való részvételre kötelezés pedig kötelező lenne. Mint ahogy az életkorhoz kapcsolódóan is van kötelező oktatásban való részvétel a 16. életév betöltéséig. Ha Magyarországon valaki bérletet vált arra, hogy büntetés-végrehajtási intézetbe kerüljön, akkor – ha a szakemberek úgy találják, hogy indokolt az ő oktatásban való részesítése – legyen köteles részt venni az oktatásban.

Általánosságban ennyit kívántam elmondani. A törvényjavaslatnak vannak olyan elemei, amelyek nem feltétlenül jók, erről Staudt Gábor képviselőtársunk tartott egy sajtótájékoztatót a hétvégén, aki az alkalmankénti elbocsátásra és eltávozásra vonatkozó szabályt egy picit lazának látja, de én azt mondom, hogy alapvetően egy jó irányba való fordulásnak tekinthető a mostani törvénykönyv. Nagyjából hasonló a végkonklúziónk, mint volt a Büntető törvénykönyvvel kapcsolatban – ott talán még kedvezőtlenebb volt a véleményünk –, úgy érezzük, hogy jó irányba fordultunk, de a javaslat több elemét tekintve lehetne még szigorúbb és határozottabb, egyrészt a menthetetlen, a társadalom számára veszélyes emberek izolálása érdekében, másrészt pedig a menthető, a megváltoztatható elítéltek átformálása érdekében. Itt jegyzem meg, nagyon sajnálom, hogy a szigorított dologház, amit jómagam javasoltam, nem került be a Büntető törvénykönyvbe, pedig az lett volna az igazi eszköz.

Módosító javaslatokkal megpróbáljuk megtalálni a módot arra – önökkel együttműködve –, hogy a magyar társadalmat minél inkább biztonságban tudhassuk. Ezt persze nem lehet olyan egyszerűen megoldani, hogy életfogytig előzetes, mert ennél bonyolultabb a dolog. Tegyük fel, hogy az ároktói gyilkos jogerősen hosszú ideig el lesz ítéelve, de ha nem életfogytiglanra lesz ítéelve, akkor a szabadulása után – ami előbb-utóbb bekövetkezik – megint beleütközünk az összes olyan problémába, amit elsöpörtünk magunk elöl. Tehát körültekintően kell eljárni. Nyomatékosan kérem a tárca képviselőit, hogy ne engedjék a politika játékszerévé tenni ezt a törvényt. Csak és kizárólag a szakmai szempontokat engedjék érvényesülni. A vitából persze nem lehet kiszűrni a politikai szempontokat, merthogy a parlamentben vagyunk, de a módosító javaslatok megítélésében és a törvény végső megformázásában álljanak a sarkukra és ne engedjék, hogy a politika legyűrje ezt a javaslatot. Én mindenkinek szívesen rendelkezésére bocsátom ezt a nagyon tanulságos Economist-cikket a Second Chance Act-ról, mert szerintem ez lenne a fő irány. S lám-lám egy olyan hagyományú ország, mint az Amerikai Egyesült Államok, hosszú évekig gyűri magát a problémán, hogy miként lehetne javítani a bebörtönzöttek társadalomba való visszaillesztésének az arányát.

S még egy utolsó gondolat. Bizonyos etikai elemek sajnos nálunk is jelen vannak a börtönviszonyokban – erről nyilván nem lehet hallgatni –, és erre őszintén figyelemmel kell lennie a törvénynek is, természetesen az egyenlő bánásmód szabályainak a betartása mellett. Az egyenlő bánásmód szabályai azonban nem azt jelentik, hogy mindenkivel egyenlően kell bánni, ez súlyos tévedés, hanem lehet indokolt különbséget tenni. Aki járt már

börtönlátogatáson, főleg a keményebb részekben, fegyház- és börtönfokozatban, az látta, hogy mi az összkép.

Végül, de nem utolsósorban még egyszer mondom, hogy javítani kell a BV-állomány méltatlan, áldatlan bérezési helyzetén, mert e nélkül nem lehet tisztességes munkát követelni tőlük, akik szó szerint az életüket kockáztatják, akik fenyegetések árnyékában élnek, és naponta jelentik fel őket olyan bűnözők, akik úgy gondolják, hogy nekik mindent lehet.

Mi ennek szellemében a tárgysorozatba-vételt támogatjuk, és én a magam részéről általános vitára alkalmasnak tartom a javaslatot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Képviselő úr, van egy rossz hírem, miután a kormány nyújtotta be a törvényjavaslatot, a tárgysorozatba-vételről nem kell szavaznunk, csak az általános vitára való alkalmasságról. De ezt csak a képviselő úr tájékoztatására mondtam el.

Én is szeretnék röviden hozzászólni. Először is szeretném megköszönni, hogy legalább a ciklus végére eljutottunk oda, hogy egy 1979-es törvényerejű rendeletet a magyar parlament a jogállami kritériumoknak megfelelően törvényben szabályoz. Hiába volt negyvenszer módosítva ez a törvény és hiába csatlakozunk nemzetközi szerződésekhez, ez már a toldozott-foldozott jogszabályok közé tartozik és nehezen alkalmazható.

Kétségtelen, hogy nehéz helyzetben vagyunk akkor, amikor a három törvény közül a Büntetőeljárás törvény még nincs meg. Az új Btk. viszont megvan, amelynek az irányvonala egyértelmű. Akár a három csapást, akár az előzetes letartóztatás szabályozását veszem alapul, a Btk. büntetőpolitikai szempontból a szigorítás irányába mozdult el. Ehhez nem tudjuk hozzátenni a Büntetőeljárás törvényt, amire többször utal a BV-törvény, miután az még nincs meg. A három törvény együttes tárgyalása esetén látnánk rendesen.

Az is tény, hogy olyan jogállami kívánalmakat fogalmaz meg a törvény, amelyeknek a tárgyi feltételeit még nem látjuk biztosítva. Ezzel együtt reméljük, hogy minden kormány eleget tesz a törvényi kötelezettségének és a börtönviszonyokon megfelelőképpen változtat. Azonban van egy olyan része, amelyik az egész büntetés-végrehajtási rendszerünk legérzékenyebb pontja, ez pedig az előzetes letartóztatás kérdése. A XXIX. fejezet ezt nagyon részletesen szabályozza, amely szabályozás teljes mértékben megfelel a jogállami szabályozásnak. Kérdés, hogy a bírói gyakorlatban az előzetes intézményrendszere más megoldásokkal mennyiben lesz kiváltható. Ezt nyilván a bírói gyakorlat is fogja alakítani. Az ismert statisztikai adatok alapján jelen pillanatban ennek a végrehajtása is felvet kérdéseket.

Mindezzel együtt ez egy rendkívül komoly jogász munká, egy rendkívül cizellált jogalkotási munka, amely komoly kihívás a képviselők részére, hiszen erről a 474 szakaszból álló törvényről tárgyalni – az utalásokat is figyelembe véve – egy nagyon komoly szellemi teljesítmény. Előtte állnak a képviselők és remélem, hogy a feladatukat jól oldják meg.

Öné a szó, államtitkár úr!

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr szavait. Remélem, hogy a parlamenti vita is ilyen szakmai keretek között fog lefolyni. Ha azok köré a kulcskérdések köré, amiket a képviselő úr említett, és azok köré a kifejezések köré fog csoportosulni a vita – a társadalomba való reintegráció, oktatás, képzés, a munkaerő-piaci elhelyezkedés biztosítása, a foglalkoztatás –, akkor a javaslat még az ő elképzeléseik szerint is tovább javulhat.

Most pedig átadnám a szót parancsnok úrnak, akinek lenne egy rövid kiegészítése.

ELNÖK: Öné a szó, parancsok úr!

CSÓTI ANDRÁS országos parancsnok (Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Köszönöm

képviselő úr megjegyzéseit és észrevételeit. A kérdésekre egészen röviden reagálnék. Ma 44-48 százalék a visszaesési mutató Magyarországon, ami valóban magas, nemzetközi összehasonlításban azonban még mindig elfogadható, bár ez minket soha nem ment fel. Éppen ezért az új törvény alapvetően az egyéniesítésre és a reintegrációra helyezi a hangsúlyt; bízom benne, hogy ez ki is olvasható belőle. Annak a hármasságnak a megteremtése segítheti ezt elő, amely a munka, mint a legfőbb felnőtt emberi élettevékenység, az oktatás és a képzés, mint az esélynövelés megteremtése és a különböző kapcsolattartási formák erősítésében jelenik meg.

A jövőben – úgy hiszem, a törvénynek ebben az értelemben is üzenete van – elsődlegesen az első bűntényes, gondatlan elkövetők kerülnek előtérbe, és bejön egy új fogalom is, a társadalmi kötődés programjába való beilleszkedés, amely kifejezetten azt a célt szolgálja – ahogy a képviselő úr fogalmazott –, hogy azoknál, akiknél még reális esély van, ez az esély még magasabb legyen. A munka, az oktatás és a társadalmi kapcsolatok erősíthetik meg ezt, és bízom benne – ahogy államtitkár úr is jelezte –, hogy a férőhely-bővítési programok azon a zsúfoltságon fognak csökkenteni, amiben most elég rosszul állunk. A tényszerűség kedvéért 145 százalékos a magyar büntetés-végrehajtás telítettségi mutatója, már hónapok óta ezen a számon vagyunk. Egyébként e tekintetben Európában a második helyet foglaljuk el. (*Dr. Gaudi-Nagy Tamás: És ki az első?*) Szerbia 158 százalékkal. A második helyért pedig Azerbajdzsánnal folytatunk nagy küzdelmet. Az idei beruházások és a jövő évi tervezett beruházások is elsődlegesen az előzetesek ügyében kívánnak nagyobb mozgásteret adni a szervezetnek és megteremteni a szakmai munka alapját. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen államtitkár úr és parancsnok úr konstruktív válaszait. Tényleg elég szomorú az említett telítettség, de valóban öncélú dolog lenne, ha csak ezt ragadnánk ki. Általában a liberális szemléletű emberek szokása az ezen való szörnyülködés, mondván, szegény elítélteknek de rossz ott lenni, mert micsoda zsúfoltság van ott. De hát azért ők nyilván csináltak valamit, amiért oda kerültek. Ettől persze még nem jó, ha nagy a zsúfoltság, sem biztonsági szempontból, sem a visszailleszkedés szempontjából nem jó. Én inkább a magyar viszonyokat ismerem, de azért a szerb börtönviszonyok illusztrálására pár mondatot elmondanék. A hét délvidéki fiatal ügyét az Emberi jogi bizottságban már többször szóba hoztuk, akik egy éve vannak előzetesben egy kocsmái verekedés miatt, és ők olyan szintű megalázást, bántalmazást szenvednek el naponta, hogy a börtönőr dobja oda őket a többi szerb zárkatársnak, hogy itt vannak, verjétek őket, és nem néz oda. Ilyen jelenségek persze a magyar börtönökben is vannak, ezt nehéz is lenne megakadályozni, de az is gyakori, hogy visszaélészerűen jelentgetik fel a BV-állomány tagjait, akik szinte naponta járnak az ügyészségre és a bíróságra; látom, hogy bólogatnak a szakmát képviselő urak.

Egy ellentmondásra azért rákérdeznék. Vajon a Képviselői Információs Szolgálat helytelen adatairól van-e szó akkor, amikor ennek a remek kis összefoglalónak az 1. oldalán azt látom, hogy a büntetés-végrehajtási intézetek átlagos telítettsége közel 160 százalékon áll? Nem tudom, hogy parancsnok úr milyen adatokat lát maga előtt és hogy melyik adat az elfogadható. A vitában mi erre valószínűleg jóhiszeműen hivatkoznánk, de ezek után kérem, segítsen abban, hogy melyik a pontos adat. De akár így van, akár úgy, a dolog nem örömteli. Azt is látni kell, hogy az elmúlt nyolc évben a PPP-alapú börtönépítés nem volt egy sikertörténet, de azt is látni kell, hogy mindenképpen változtatásra van szükség.

Azzal a hármassággal, amit parancsnok úr mondott, abszolút egyet tudok érteni, nevezetesen hogy a kulcs a társadalomba visszavezethető emberek tekintetében a munka, az oktatás és a képzés, valamint a társadalmi kapcsolatok erősítése, a társadalmi kötődés

programjába való beillesztés segítése. Ez kétségkívül így van, mert rettentően felpörgött a világ. Mondok egy példát. Ha valaki a Horn-kormány idején került börtönbe – ami nem volt egy dicsőséges korszak, számunkra legalábbis nem – és most szabadul, gondoljunk bele, hogy azóta mennyit változott a világ. Ha őt most valaki kilöki az utcára egy zárkából, az egyszerűen rosszat tesz a társadalomnak.

Egy fontos szempont még nem került említésre, ami már a 2010-es programunkban is benne volt, ez pedig az egyházak börtönmissziós tevékenysége. Arra kérek kategorikus választ, hogy milyen rendelkezések segítik elő ebben a törvényben a keresztény egyházak, de bármilyen egyház – hiszen most már szigorúbb az egyházi követelmény – börtönmissziós tevékenységét. A tapasztalat ugyanis az, hogy nagyon-nagyon sokat segít a börtönmissziós tevékenység abban, hogy az elítéltek úgymond jó útra térjenek és a társadalom normális, alkotó tagjaivá váljanak.

Még nem kaptam választ a munkaerőpiacra való visszatéréssel kapcsolatos kérdésemre. A szabadult elítéltek hány százaléka tud elhelyezkedni, egyáltalán milyen esélyeik vannak az elhelyezkedésre? Finoman szólva sem egy jó ajánlólevél ma Magyarországon szabadultként kopogtatni egy munkáltatónál. Úgy látom, hogy szinte a minimálisra zsugorodnak egy ilyen ember esélyei. Nem kellene-e elgondolkodni azon, hogy a szabadultak részére valamilyen állami foglalkoztatási hálót működtessünk, mert úgy tűnik, hogy a piac nem vesz fel szabadult jogerős elítélteket, vagy csak kivételes esetekben.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Két megjegyzést engedjen meg, képviselő úr. A börtönmisszióról külön jogszabály rendelkezik, ez a tervezet pedig nagyon széles körben támogatja a börtönmissziós tevékenységet csakúgy, mint a pártfogói tevékenységet, amely a munka világába való visszatérést segíti elő. Parancsnok úr!

CSÓTI ANDRÁS országos parancsnok (Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága): Minden tiszteletem minden kimutatásé, de bízom benne, hogy ebben az esetben nekem van igazam. A ma reggel 8 órai állapot szerint 12 584 férőhelye van jogszabályi keretek között a magyar büntetés-végrehajtásnak, és 18 205 fő volt az őrizetünkben. Ez 145 százalékos telítettségi mutatót jelent. Az elmúlt két hónapban 18 200 és 18 500 között változott az átlagos fogvatartotti létszám, ezáltal a mutató 145 és 146 százalékos volt.

ELNÖK: Köszönöm szépen. 18 300 főről ír a tájékoztató, ez 5600-zal több, mint ahány férőhely van. Nyilván ha valahol átépítés vagy valami más probléma van, akkor megint csak változik a férőhelyek száma. A parancsnok úr az imént napi adatot közölt. Az pedig, hogy ma reggel 145 százalékos volt az átlagos telítettség, nem azt jelenti, hogy egy adott BV-intézetben nem 160 százalékos, máshol meg esetleg alacsonyabb. Aztán a büntetés-végrehajtási fokozatokat is külön kellene mérni. Mindenesetre a statisztikai adatok elemzése nagyon gondos munkát igényel.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

Ezek után kérdezem, hogy ki tartja általános vitára alkalmasnak a törvényjavaslatot. (Szavazás.) Megállapítom, hogy a bizottság 18 igen szavazattal, egyhangúlag általános vitára alkalmasnak tartja a T/13096. számú törvényjavaslatot.

A bizottság előadóját később fogjuk megnevezni.

Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12908. szám)

(Gulyás Gergely és Berényi László (Fidesz) képviselők önálló indítványa)

(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

(Első helyen kijelölt bizottságként)

2. napirendi pontunk az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása. A 2013. november 21-ei keltezésű kiegészítő ajánlásból dolgozunk. Az előterjesztőt Berényi László képviseli. Ismételten köszöntöm Gáva Krisztián helyettes államtitkár urat és kérdzem, hogy kormány- vagy tárcaálláspontot képvisel-e.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tárcaálláspontot képviselek.

ELNÖK: A kiegészítő ajánlás 1. pontjában Lendvai Ildikó a törvényjavaslat 1. § (1) bekezdésében az Ajbt. 3. § (1) bekezdés a) pontja módosítását javasolja. Kérdzem, hogy az előterjesztő támogatja-e.

BERÉNYI LÁSZLÓ képviselő (Fidesz) mint előterjesztő: Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Kérdzem, hogy a tárca támogatja-e.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Kinek van kérdése, észrevétele?(*Nincs jelentkező.*) Ki támogatja a módosító javaslatot? (0) Ki nem támogatja? (15) Ki tartózkodott? (3) Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatja a módosító indítványt, egyharmadot sem kapott.

A kiegészítő ajánlás 2. és 3. pontjaiban lévő javaslatokat a benyújtójuk, Román István képviselő úr visszavonta.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról szóló határozati javaslat (H/13094. szám)

(Általános vita)

3. napirendi pontunk a Nemzeti Fejlesztés 2030 – az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról szóló határozati javaslat. Az általános vitára való alkalmasságról kell döntenünk. Szeretettel köszöntöm Komoróczki István államtitkár urat és Kohán Zoltán szakértő urat az NGM részéről. A bizottság illetékességi körébe a nemzetiségi önkormányzatok és a civil szervezetek tartoznak. Arra kérem államtitkár urat, hogy a bizottság illetékességébe tartozó részt szíveskedjék ismertetni. Öné a szó.

Dr. Komoróczki István államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium) szóbeli kiegészítése

DR. KOMORÓCZKI ISTVÁN államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Önök kaptak egy vaskos anyagot, amelynek a címe: „A Nemzeti Fejlesztés 2030 – az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió”. Ezt előzetesen mintegy hatvan társadalmi szervezettel vitattuk meg az elmúlt időszakban. Ez a 2005-ben elfogadott Országos Fejlesztési Konceptió és az ugyanabban az évben elfogadott Országos Területfejlesztési Konceptió folytatása és 2030-ig szól, mert a kormánynak az az

álláspontja, hogy egy hosszabb távra szóló víziót kell biztosítani, amely a fejlesztési és a területfejlesztési politikai kereteket kijelöli és hosszú távú jövőképet ad a fejlesztésekre, integrálja a célokat és az igényeket és megnevezi azok területi dimenzióit.

Ugyancsak emlékeztet, hogy a 2014-20-as pénzügyi tervezés időszaka egybeesik az Európai Unió időszakával. Az arra az időszakra készülő tervdokumentumok, amelyeket partnerségi megállapodásnak és operatív programoknak nevezünk, megalapozzák azokat az igényeket, amelyeket az Európai Unió támogatáspolitikájából fakadóan tudunk érvényesíteni.

Ahogy elnök úr is mondta, valóban vannak olyan elemek, amelyek ennek a bizottságnak a kompetenciájába tartoznak, ilyenek az egyházak, a kisebbségek sorsának és jövőképeinek feltárása. Az egyházak szerepét és jelentőségét a kormány részletesen kibontja ebben a koncepcióban – ellentétben a korábbi időszak koncepcióival –, fontos szerepet szánva nekik a jövőben. Megemlíti a nemzeti kisebbségeket és a romákat, hogy melyek azok az elemek és eszközök, amelyekkel például támogatni kívánjuk a romák integrációját és Magyarország jövőképehez való pozitív hozzájárulásukat, s az is megtudható, hogy a nemzeti kisebbségek kulturális identitásának megőrzését hogyan szeretné ez a koncepció kormányzati szinten kezelni.

A társadalmi konzultáció során nagyon érdekes javaslatokat és észrevételeket kaptunk, amelyek zömét igyekeztünk beépíteni az anyagba. Ezek zöme támogatta a benne foglaltakat, s úgy gondolom, figyelemreméltóak és alkalmasak arra, hogy a bizottság is felkarolja őket.

Mindezek előrebocsátásával arra kérem elnök urat és a tisztelt bizottságot, hogy támogassák a koncepció elfogadását. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kinek van kérdése, észrevétele? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, szavazni fogunk.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

Ki tartja általános vitára alkalmasnak a határozati javaslatot? *(15)* Ki nem tartja általános vitára alkalmasnak? *(0)* Ki tartózkodott? *(2)* Megállapítom, hogy a bizottság 15 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 2 tartózkodás mellett általános vitára alkalmasnak tartja a H/13094. számú határozati javaslatot.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 2012. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/12813. szám) (A Kulturális és sajtóbizottság önálló indítványa) (Módosító javaslat megvitatása)

Következő napirendi pontunk a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 2012. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról szóló határozati javaslatához benyújtott módosító javaslat megvitatása. A 2013. november 21-ei keltezésű ajánlás mindössze egy módosító javaslatot tartalmaz Azt javaslom a bizottságnak, hogy ezt a módosító javaslatot a Házsabály 94. § (3) bekezdése alapján minősítse házsabályellenesnek, ugyanis ha egy törvényjavaslat vagy határozati javaslat egy jogszabály vagy országgyűlési határozat módosítására irányul, akkor a módosító javaslat nem terjedhet ki a jogszabály, illetőleg a határozat módosítással nem érintett részeire, márpedig arra, hogy a levezető elnök hogyan vezette az általános vitát, a beszámoló nem terjed ki, ezért a módosító javaslat nyilvánvalóan házsabályellenesnek minősül. Ki kíván ehhez hozzászólni? Zagyva György Gyula képviselő úr!

ZAGYVA GYÖRGY GYULA (Jobbik): Ezzel nyilván nem értünk egyet, elnök úr, de nem akarnék erről hosszasan vitába bocsátkozni. Ezt én betudom a politikai ellentéteknek és annak az automatizmusnak, ami önöket jellemzi, nevezetesen ha önöknek nem tetszik egy

módosító javaslat, akkor azt megpróbálják lesöpörni az asztalról ahelyett, hogy arról vitatkoznánk, hogy a módosító javaslat tartalma megállja-e a helyét. Szerintünk megállja és nagyon kíváncsiak lennénk az önök véleményére is. Nem tartom túl elegánsnak, hogy erre hivatkozva ezt lesöprik az asztalról, de hát önök tudják.

ELNÖK: Képviselő úr, nem tehetek mást, minthogy még egyszer felolvasom: a módosító javaslat nem terjedhet ki a jogszabály, illetve a határozat módosítással nem érintett részére. Ha megmondja nekem, hogy a Médiatanács beszámolója mikor foglalkozik az ülésvezetéssel, akkor lehet ilyen tartalmú módosító indítványt benyújtani. De ha ilyennel nem foglalkozik a beszámoló, akkor a Házzsabály kizárja az ilyen módosító indítványt. Ha az ülésvezetéssel kapcsolatban bárkinek problémája van, akkor azt felvetheti a Házbizottságban, de házzsabályellenes módosító indítványokat nem nyújthat be. Én nem tehetek mást, minthogy betartom és betartatom a Házzsabályt. Öné a szó.

ZAGYVA GYÖRGY GYULA (Jobbik): Jól értem-e, hogy ha az említett rész nem lenne benne, akkor elnök úr elfogadná a módosító javaslatot?

ELNÖK: A második francia bekezdés szerint ez egyértelműen házzsabályellenes. „Az Országgyűlés felkéri a Médiatanácsot, hogy szerezzen érvényt a kiegyensúlyozott tájékoztatásról szóló törvény előírásainak.” Ez alapján csatlakozhat a beszámolóhoz ahhoz a részéhez, amely a kiegyensúlyozott tájékoztatásról szól, ehhez lehet módosító indítványt benyújtani, de az ülés vezetésével kapcsolatban nem lehet. De miután egy módosító indítványról van szó, a módosító indítványt házzsabályellenesnek kell minősíteni. Nekem ahhoz nincs jogom, hogy szétszedjek egy módosító indítványt. Parancsoljon!

ZAGYVA GYÖRGY GYULA (Jobbik): A kérdésem arra irányult, elnök úr, hogy ha nem lenne benne az ön által kifogásolt rész, akkor elfogadná-e a módosító javaslatot.

ELNÖK: De benne van!

ZAGYVA GYÖRGY GYULA (Jobbik): De ha nem lenne benne...

ELNÖK: Nincs ha.

ZAGYVA GYÖRGY GYULA (Jobbik): Engem érdekelne ezzel kapcsolatban elnök úr véleménye.

ELNÖK: Az a véleményem, hogy akkor szavaznánk róla. Ez persze nem azt jelenti, hogy automatikusan támogatnánk. Mindenki végiggondolja, összeveti a beszámolóval, mérlegeli, de abban a pillanatban, hogy az ülés vezetését kritizálja egy módosító indítvány, azt házzsabályellenesnek kell minősíteni, mert ez nem az a műfaj. Azért vannak a rendszabályok, hogy azokat tartsuk be.

Azt javaslom tehát, hogy a Házzsabály 94. § (3) bekezdése alapján a bizottság nyilvánítsa házzsabályellenesnek a módosító indítványt. Ki ért ezzel egyet? (15) Ki nem ért vele egyet? (1) Ki tartózkodott? (0) Megállapítom, hogy a bizottság 15 igen szavazattal, 1 nem ellenében, tartózkodás nélkül házzsabályellenesnek nyilvánította Novák Előd képviselő úr módosító indítványát. 1 képviselő nem szavazott.

A napirendi pont tárgyalását lezárom.

Egyebek

Utolsó napirendi pontunk az egyebek. Kinek van kérdése észrevétele, bármilyen bejelentenivalója? *(Nincs jelentkező.)* Senkinek.

Megköszönöm képviselőtársaim munkáját és mindenkinek további szép napot kívánok. Az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 57 perc)

Dr. Lukács Tamás
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Soós Ferenc